

„Edinost“

haja enkrat na dan, razen nedelj iz
saničkov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročje brez priložene naročnine se uprava
ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
suzne številke po 6 stotink (3 nč.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana osemtnice in javne zahvale do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Dokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
olici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Osnovni shod društva „Na- rodni dom“ v Trstu

se je vršil včeraj predpoludne v dvorani »Slo-
vanske čitalnice«. In pripomniti moramo z
rodoljubnim zadoščenjem: pod ugodnimi av-
spicijami.

Do 10. ure so se pridno vpisovali de-
ležniki in udje in ko je predsednik priprav-
ljalnega odbora, g. prof. Mate Mandić,
otvoril zborovanje, je bila dvorana napolnjena
občinstva, kateremu je bilo čitati na licih,
da je je posebno zanimanje za stvar privedo na
to zborovanje.

Gospod prof. Mandić je povdarjal, daje
pripravljalni odbor prijetno iznenaden, ko
vidi tu malone vse dosedaj priglasišve se člene
in deležnike društva. To si moramo tolma-
čiti kakor srečen omen. Pred vsem pa nam
je v dolžnost, da se spomnimo moža, ki se je
veselil kakor malo dete, ko je ideja »Narod-
nega doma« začela dobivati konkretnije oblike,
ki je imel veliko zaslugo na tem, da smo
mogli kupiti stavbišče in ki bi bil danes go-
tovo med nami, da ga ni Vsevišnji — na
veliko žalost nas vseh — poklical k sebi. Ta
mož je bil pokojni Ivan Abram. Občinstvo
ni čakalo nadaljnjega poziva, marveč so se
vsi dvignili s sedežev in zaklicili: »slava«
spominu pokojnega Abrama.

Vsi ste že čitali — je nadaljeval pre-
sednik — oklie v »Edinosti« in vsem vam je
gotovo že znan pomen in namen društva
»Narodni dom«. Gradnja narodnega doma je
za nas — poleg šolskega — najvažnejše vpra-
šanje. Šole ne moremo dobiti ni od države
ni od dežele; zato si moramo pomagati ka-
kor vemo in zamo s pomočjo naše šolske
družbe. Istotako si bomo morali sami zgra-
diti »Narodni dom«. Vsled postopanja naših
nasprotnikov je postala gradnja »Narodnega
doma« neizogibna potreba. In to potrebo
so najbolj občutili naši niži
sloji, naši delavci. Ti so vedno po-
vpraševali, vedno pritiskali, naj se to vpra-
šanje enkrat zgane z mesta. Slednjič se jim
je izpolnila ta vroča želja njihova. Pred kakimi
dvemi leti se je bil zasnova poseben priprav-
ljalni odbor, ki si je bil na del naloge, da se-
stavi primerna pravila za društvo »Narodni
dom« in katera imate sedaj v svojih rokah.
Vaša častna udeležba priča, da odobrujete
delovanje pripravljalnega odbora. No, mi smo
storili le prve korake; potem je bila naša želja,
da delo izročimo možem, zmogljajim in v
vsakem pogledu doraslim takim velikim osno-

vam. No, to se nam ni posrečilo tako, kakor
smo želeli in kakor vam takoj pojasni gos-
pod tajnik pripravljalnega odbora. Prosim
torej g. tajnika, naj poda svoje poročilo! (Ži-
vahno odobravanje in ploskanje.)

Tajnik pripravljalnega odbora, gosp. dr.
Edvard Slavik, je izvajal nekako tako-le:
Dolgo že, več let je že temu, ko se je vzbudi-
la želja, da bi si tržaški Slovenci sezidali
svoj dom. Potreba tega doma pa je postala v
zadnji čas akutna, ko so nas sovražniki naši
jeli izključiti iz vseh javnih lokalov: gledališ-
če in dvorane. Tako so nas prisilili, da smo
morali opustiti marsikatero drugo skrb in se
lotiti dela, da si dobimo hišo, kjer dobe naša
društva varno zavetje. Znano vam je vsem,
da smo bili najeli prostore »Zeleni hrib«. Ali
čim so naši ljubi sosedje izvedeli o tem, so
hiteli, da je občina kupila tiste prostore. No,
v svoji slepi strasti niso slutili, da so nam
s tem napravili le veliko uslugo. Ne le, da
so nas prisilili v samopomoč, ampak dali so
nam celó podporo v obliki odškodnine, ki jo
je morala plačati občina. Tako so nam Itali-
jani sami dali denarja za par stebrov našega
prihodnjega narodnega doma. (Viharna ve-
selost.) Pa še nekaj; prišli smo tudi do tega,
da je ista tržaška občina sedaj naša najem-
nica (Ponovna veselost) (V hiši, kjer bo stal
»Narodni dom«, so namreč mestni gasilei).

Pred kakimi dvemi leti se je torej sešel
pripravljalni odbor, sestojič iz gospodov:
prof. Matka Mandića, dr. Gustava Gregorina,
dra. Otokarja Rybářa, dra. E. Slavika, dra. J.
Abrama, Ante Bogdanovića in Maksa Cotiča.
Naloga mu je bila, da sestavi pravila. To ni
bilo lahko delo. Po dolgem premišljevanju in
posvetovanju smo slednjič sestavili pravila,
kakor jih imate pred seboj. In čudo, čudo:
ta pravila je namestništvo nenavadno hitro
odobrilo. To je res nenavaden slučaj, da bi
namestništvo odobrilo pravila, ne da bi jih
vsaj enkrat vrnilo. Pa nič ne de, če so tudi
od besede do besede prepirane iz kakih, še
le ravnokar odobrenih pravil. Kaj takega se
menda ni dogodilo nobenemu društvu, kakor
našemu. Že to je dobro znamenje, dober omen.
Italijani nam pomagajo, vlada nam gre na
roko. (Hrupna veselost) Sedaj treba le še, da
tudi mi storimo svojo dolžnost. Društvu ni le
namen, da zgradi »Narodni dom« v mestu,
ampak skrbeti je sploh za koncentracijo na-
šega socijalnega življenja v mestu in po okoli-
cih. V ta namen mu je skrbeti za primerne
prostore društvam in jim dajati posojila in
podpore. Društvo je torej zasnovano za vse
sloje. Pravila so mu taka, da more vsakdo

položiti svoj obolus za dobro stvar. (Tu je
govornik podrobno tolmačil pravila in je še
posebno dokazal, kako so deležniki zagotov-
ljeni se svojim denarjem, da se jim ni bati
kake zgube.) Dr. Slavik je zaključil: Priprav-
ljalni odbor je izvršil svojo dolžnost in izroči
danes svojo nalogo definitivnemu odboru. Ali
žrtvovati moramo vsi. Na delo torej, da bo čim
prej stal naš narodni dom v ponos narodu,
vključ sovražnikom! Na delo v čast našega
naroda! (Viharno odobravanje.)

(Zvršetak pride.)

IV. Vsesokolski shod v Pragi

(Dalje.)

Slavnostni večer v »Narodnem domu« v
Kraljevi vinogradih, ki se je vršil dne 30.
m. m., dokazal je na slovesen način, kako
trdne so vezi, ki spajajo skupaj razne slo-
vanske narode. Kmalu po 8. bila je velika
dvorana napolnjena do zadnjega kotička. Ob
9. uri so dospeli sokoli in v kratkem so bili
še vsi ostali prostori natlačeni tako, da so se
cele trume pozneje došlega občinstva morale
vračati. Slovanski gostje so bili predmetom
neprestanim navdušenim ovacijam. Razsvet-
ljava je blestela v slovanskih barvah. Nav-
dušenje je priklopelo do vrhunca, ko so vsi
navzoči zapeli majestozno našo himno: »Hej,
Slovani!« Po odpeti pesmi prerivalo se je
vse do srede dvorane, kjer so sedeli slovanski
gostje, da bi žnjimi trčilo. Ves večer so svi-
rali tamburaši in orkester, vmes pa so se
prepevale narodne pesmi različnih slovanskih
plemen. Ob 11. uri so došli v dvorano ne-
kateri ruski gostje, med njimi general Ritih
in profesor Svatkovskij; odveč bi bilo ome-
niti, da so bili isti najpristranejšje pozdravljeni.
Večer je na splošno izpal najslajnejše in so
se gostje razšli šele pozno pozno v noč.

Izleta v Karlov Tyn udeležilo se
je kak poldrugi tisoč členov sokolskega kon-
kursa; odpeljali so se tja v terek ob 7.
uri jutraj. vožnja tja je bila pravi slavnostni
sprevod. Na ulicah in iz hiš predmestij, po
cesti, na polju in po vaseh, koder je drdral
slavnostni vlak, je pozdravljalo ljudstvo vo-
zeče se sokole in druge izletnike.

Vas Budnan, ki leži ob vznožju kralje-
vega grada Karlovega Tyna, bila je ob pri-
hodu izletnikov vsa z ljudstvom poplavljen
in grad je izgledal kmalu na to kakor
mravljišče. Tujci, posebno Poljaki in Jugo-
slovani, so se uprav divili krasni zgradbi
ponosnega gradu. Gostje so si ogledali vse

znamenitosti tega gradu ter so bili očarani
po krasoti in bogatstvu, ki je je videti tam;
vsa pričakovanja prekaša pa oprava dvorne
kapele.

Tretji dan velike javne telo-
vadbe se je vršil dne 1. t. m. in je bil po-
svečen sokolom-jahačem. Naravno je, da so
vaje jahačev vzbujale največje zanimanje. Vse
vaje so se izvrševale tako dovršeno, da je
nadkrililo vsako pričakovanje; občinstvo se
kar ni moglo prešuditi in nadviti krasnemu
pogledu na te slikovite jahajoče sokole in
njih lepe in mojsterske vaje, ki so spominjale
na srednjeveške viteške turnirje, le da niso
bili v tako velikanskem stilu, kakor vaje
jahajočih sokolov na velikem telovadnem
prostoru.

Prekrasna, kakor vse prejšnje, je bila
tudi sijajna slavnost na Belvederu. Nepre-
gledne množice, godba, petje, veselo vsklika-
nje, razsvetljava, velikansko navdušenje, bra-
timstvo raznih slovanskih plemen, vse, vse je
dvigalo slovansko dušo v nepregledne višave,
da je pozabila na vse muke in krivice, kijih
mora trpeti od sovražnih narodov. Daleč,
daleč tam na obnebu zablestel je proti nebu
spomenik junaka Žižke v morju tisočev in
tisočev svetilk, kakor simbol slovanske slave
in moči ter znamenje boljše bodočnosti. Ta
pogled je začaral vsakogar in ga zazibal v
nadzemski idejni svet

(Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 8. julija 1901.

Deželni zbori. Isterski se skliče

— kakor poročajo laški listi — v Pulj! Mi
smo že povedali, da nam je vse eno: tu ali
tam — saj so si laška »gospoda« povsod
enaki! Včerajšnji »Trieste« pogreva zopet
staro jed, da je vlada napravila Slovanom
koncesijo, ker je sklicala deželni zbor mesto
v Poreč, v Koper. Seveda, ako se vlada
pokaže vsaj toliko nepristranska, da skuša
obvarovati naše poslance pred fizičnimi na-
padi laških pobalinov, potem je to že konce-
sija Slovanom. »Trieste« bi najbrž proglasil
vlado še-le takrat nepristransko, ko bi ista
dovolila, da besni laški pobalini pobijejo naše
poslance. »Trieste« pripoveduje dalje, da
vlada predloži deželnemu zboru zakonski
načrt, po katerem se določi Pulj sedežem
deželnega zbora isterskega. Italijani da bi
privolili v to le proti temu, da bi jim vlada
dala nekoliko političnih in materialnih kon-
cesij!! Ta drznost pa nas je v resnici osep-

ravnost domov v hlev. Tako je delal z naj-
večejimi jahači, ako niso pazili. Domov pa
je prišel — in naj je bilo še tako daleč. Jaz
sem se torej domislil tega. Odločil sem, da
raje sebe izpostavim smehu in svojo jahaško
umetnost v popolen dvom, nego da bi le od-
jahal mimo Dragoslaveca, ali da že od daleč
obrnem pažnjo vsakega mimoidočega na ko-
nja in jahača pod oknom. Čim sem se torej
približal Dragoslavecu, stopil sem na kakem
skritem mestu s konja, zapodil istega nazaj
in šel dalje peš. Konjič se je redno vračal
domov v hlev. Prvikrat sem moral pretrpeti
dosti smeha in roganja. Vsakdo je bil uver-
jen, da me je konjič vrgel s sebe. No, jaz
sem vse rad prenašal, samo da sem si zago-
tovil sprehod na samem — proti Drago-
slavecu.

In skoro vsaki dan sem bil tako srečen,
da sem videl Denko in se mogel razgovarjati
z njim. Dogodilo se je bilo, da me je videla
gospa Barbara. Takoj je poslala moža do
mene, naj pridem v hišo. Umeje se, da sem
se odzval in ostal do kasnega večera v stari
hišici. In od tega dne se je pogostoma pri-
merjalo tako. (Pride še.)

PODLISTEK

V sosedstvu.

Hrvatski epikal Šandor Gjalaki. — Prevel M. C. — t. 1.

Tako sem ostal precej dolgo tam. Še le,
ko se je oglasilo poludne s stolpa cerkve
tam preko od brda, ustala je deklica s klopi
in pripomnila skoro v skrbi, da mora v hišo,
ker se posli zberejo na obed.

Nisem hitel domov. Na vse zadnje sem
vedel, da imam časa, in na drugi strani sem
bil gotov, da moje odsotnosti od doma niso
opazili. Tako je tudi bilo.

Med obedom in popoludne sem želel
močno, da bi se razgovor v družbi zasukal
tako, da bi stara gospa pripovedovala kar-
koli o svoji varvanki. Ali nisem se drnil,
da bi jaz začel. To pa mi tudi ni prišlo na
misel, kako bi od daleč navel besedo na lepo
deklico.

Pa še pozneje, ko je bila gospa že od-
šla, si nisem upal, da bi vprašal koga, a
najmanj sem se drnil povedati, da sem bil
v Dragoslavecu. In vendar — moje misli so
se vedno mudile tam in v duhu sem nepre-

stano gledal krasno rujavo devotko. Še isti
večer sem odšel na sprehod v smeri tja, in
to le v nadi, da bom morda videl novo
znanko svojo. In kar žalostno in bolestno
mi je bilo v duši, ko se mi ni prikazala od
nikjer.

Tako je ostalo več dni. Najčudnejše mi
je bilo, da niti njenega imena nisem vedel.
In izvedel sem je bolj po srečnem slučaju,
nego po svoji zaslugi.

Pri mizi je moja mati omenila gospo
Kartinotičko. Rekla je nekaj, da je čula o
neki nepriliki, ki je doletela sosedo. Tako se
je zasukal govor na njo in nje razmere, o
kateri priliki je padla tudi beseda o gospici,
ki je sedaj pri njej. Iz omenjenih besed sem
doznaval, da je vse razmerje med gospo Bar-
baro in njeno nečakinjo zavito v neko tajno.
Samo sorodstvo nijino ni bilo povsem jasno,
vsaj nikdo v okolici ni znal poprej za to
nečakinjo. Še le pred štirimi leti, ko jo je
dovela od nekje s Štajerskega — pravijo, da
iz nekega samostana s šolo — izvedeli so
ljudje za to sorodnico, da je na svetu. Ime-
novala se je Deniza Ivančičeva, ali Denka,
kakor jej je gospa Barbara skrajšala ime. V

nila. Ni dovolj, da laška manjšina isterskega prebivalstva absolutno vlada v deželi, ki je po dveh tretjinah slovanska, ni dovolj, da so vsi državni uradi skoraj popolnoma poitalijančeni, ni dovolj, da imajo Italijani istrski carto bianco v moralno in materialno zatiranje naše narodnosti, niso dovolj vse grozne krivice, ki se nam godijo v tej deželi ravno radi potuže, ki jo vlada daje svojim laškim ljubljencem, ne, še vse to jim ni dovolj! Oni hočejo za tako, samo na sebi malenkostno stvar, kakor je preložitve sedeža deželnega zbora iz Poreča v Pulj, še novih političnih koncesij! Mi res ne vemo kake politične koncesije bi jim mogla vlada še dati, ko imajo sploh že vse, in še več kot vse. Edino kar bi še ostalo moglo bi biti morda to, da vlada izroči istrske Slovane v suženjstvo požrešnim Lahom in da podeli slednjim oblast nad življenjem in smrtjo istrskih Slovanov.

Tirolski. Med ulogami je 128 peticij nemških občin in korporacij proti avtomizaciji južnega Tirola. Italijanski poslanci so, v svrhu obstrukcije, predlagali, naj se prečita vseh 128 peticij. Zbornica je odklonila. Nemški poslanci so interpelirali vlado, da-li misli obdržati sedanje stanje dvojezičnih stolice na inšbruškem vseučilišču, in ali smatra laške oddelke, kakor podlago za bodoče italijansko vseučilišče. Posl. Malfatti je zahteval, naj se smatrajo italijanski oddelki kakor začetek bodočega italijanskega vseučilišča in naj se isti takoj predstavijo v Trst!! — No, no, počasi gospod baron, tu bodo imeli morda tudi Slovani še kako besedo vmes. In veste, gospod baron, prav nič se ne boste smeli čuditi, ako vam bodo vračali kakor vaši sorojaki dajejo nam — v Istri in v Trstu. Dokler bodo istrska pota poplavljeni z nemoralo, nasiljem in krivico, dotlej mora ostati vprašanje italijanskega vseučilišča v Trstu vprašanje — daljnje in nedogledne bodočnosti.

Dalmatinski. Poslanec Biankini (pravaš) je pobijal trditev laškega poslanca Salvija, da Dalmacija kulturelno nazaduje. Predloga deželnega odbora glede gradnje železniške proge Knin-Spljet in razširjenja deželne bolnišnice bila sta sprejeta. Sprejeli so se tudi predlogi posl. Klaića o uvedanju srbsko-hrvatskega jezika kakor uradnega jezika v državne in civilne urade, posl. Biankini-ja o rabi srbsko-hrvatskega jezika na sodiščih, o gradnji železnice Knin-Noví in ceste Stari Dubrovnik-Obod kakor tudi o varnostnih odredbah za ribištvo in plovstvo.

Bukovinski. V sobotni seji vršilo se je prvo čitanje o zakonskem načrtu glede statistike in se je pričela splošna razprava o deželnem proračunu za tekoče leto. Poslanec Flöndler je krivil vlado in deželnega predsednika radi gospodarskega nazadovanja dežele. Dež. predsednik, bar. Bourignon, je v dolgem govoru pobijal predgovornikova izvajanja, istotako poslanca Stranker in Wassilko, ki sta hvalila postopanje deželnega predsednika.

Gališki. Ta deželni zbor je sprejel resolucijo, naj vlada zakonski načrt o penzijskem zavarovanju privatnih uradnikov spremeni nekoliko z ozirom organizacijske zveze privatnih uradnikov, že obstoječe v deželi. Na predlog dež. odbora so sklenili pozvati vlado, naj sestavi razsodišče, ki naj odloči gališko-ogrski spor glede tako imenovanega »morskega očesa« (jezera) v Tatrah. Poslanec Bojko je predlagal resolucijo, naj se orožniški službovnik spremeni v točki, ki določa, kako in kdaj se imajo orožniki posluževati orožja. Posl. dr. Olesnietki je kritiziral način izganjanja. Namestnik grof Pininski je pobijal izvajanja nekaterih predgovornikov in poročilo odseka, ki je pretresoval postopanje orožništva o izgrelih v Manasterzeu.

Sodba o naši vnanji politiki. Valovi, ki jih je provzročila afera Rimler-Ugron, se še niso pomirili. To se valovi dalje po vsem časopisju. Efekt tega valovanja pa označuje praška »Politik« lapidarno, rekši: »Mnogokdo je šel v svet, da bi strigel, a prihaja sam ostrizen domov«. In res! Ubiti so hoteli notoričnega sovražnika trozveze Ugrona kompromitirati ljudij a la Rieger, in glej: krvave lise dobiva le — trozveza. Po tej aferi so se vrste onih, ki so tej zvezi očitni nasprotniki, ali pa vsaj niso navdušeni zanjo, pač pomnožile, nikakor pa ne stanjšale, zlasti po govoru Ugrona v ogerski zbornici, ko je dokazoval, da politika Nemčije je bila vsikdar požrešna, nelojalna, neiskrena in — brez srca; ko je dokazoval iz zgodovine, da politika Nemčije ni še nikdar nobenemu narodu prinesla

blagoslova. »Pokažite mi — je vskliknil Ugron — le jedensam narod, ki bi sabiloslobodil z nemškimi denarjem, z nemško krvjo in nemkim orožjem!« In povdarjal je, da je Amerika s pomočjo Francije zadobila slobodo in neodvisnost. Istotako sta tudi Italija Belgija s pomočjo Francije zadobili svojo slobodo, svojo neodvisnost in narodno združenje. To so argumenti za katere priča zgodovina. »Agrarier Tagblatt« pridodaja k temu: To pričevanje bo duša madjarskega naroda vedela poštovati. Afera, ki je prišla za ponesrečenim bančnim projektom Ugrona, je v zvezi z Nemčijo veliko več škodovala, nego bi bila mogla banka kedaj škodovati. Kajti razvoju te afere je postalo jasno do evidence, da se sedanja vnanja politika monarhije — vsaj v toliko, v kolikor prihajajo v poštev simpatije prebivalstva — opira jedinole na nemštvo, in morda niti ne na vse nemštvo naše države. To pa je vseh, s katerim more biti g. Ugron zadovoljen.

Dr. Rieger o razmerju med strankami na Češkem. Varšavska »Gazeta polska« poroča nastopno o pogovoru, ki ga je eden nje urednikov imel s patrijarhom naroda češkega, dr. om Riegrom. Dr. Rieger je menil, da mu je v tolažbo, ker se njegov program ni zgubil, ampak so ga Mladočehi zopet vsprejeli. Zato ni ozlovoljen proti nikomur, marveč želi, da bi se v toli resni situaciji, kakor je sedanja, združile vse stranke in zbrale svoje moči. On dela tudi na to, ali do sedaj ni bilo možno doseči združenja. Računati treba tudi z novo navstalimi strankami: radikaleci, narod. socialisti, socialnimi demokrati in agrarci. Nasproti tem strankam se nahajajo Mladočehi skoro v istem položaju, kakor nekdanji Staročehi nasproti Mladočehom. Radikaleci so Mladočehom prav blizu. Tudi socialni demokrati niso prav daleč od Mladočehov vzlic momentanemu boju med njimi. O socialnih demokratih čeških ni možno reči, da bi bili izključno internacionalni. Dr. Rieger meni, da se češki socialni demokrati še sčasoma odtržejo od dunajskega vodstva. Češki socialni demokrati, ki imajo nekaj sposobnih ljudi, so nasprotniki narodnega tlačenja; oni podpirajo češke minoritetne šole v krajih, kjer je večina prebivalstva nemška. V tem pogledu delajo oni prav za prav skupno s Čehi, ali glede vprašanja češkega državnega prava in jezikovnih naredeb so se bili dali premotiti od dunajskega vodstva. To odmaknenje od narodnega programa so morali češki socialni demokrati poplačati z izgubo dveh mandatov na Češkem in enega na Moravskem.

Najnevarnejši nasprotniki Mladočehom so agrarci, ki jim skoro gotovo že o prihodnjih volitvah odvzamejo nekaj mandatov iz kmečkih občin. Med princem Schwarzenbergom in agrarci more nastati intimno razmerje le tedaj, ako si isti pridobi zaupanje nezavljivih kmetov. Le-ti sami niso še na čistem glede svojega programa in so premalo preučili svoje lastne stvari. Cilji, katere hočejo doseči, so jim še nejasni.

S skrajnim ogorčenjem je dr. Rieger govoril o izganjanju Poljakov iz Nemčije. Postopanje Nemcev proti Poljakom da je naravnost brutalno. Ta izraz je morda še preblag za označenje nevednega postopanja Nemcev. V resnici neumevno je, da tako visoko civiliziran narod, kakoršen so Nemci sploh more postopati tako.

Slednjič je dr. Rieger govoril o svojih mladostnih spominih. Ko je bil on mlad, ni nikdo iz viših stanov in inteligence govoril češki. Vsakdo je mislil, da ga to povzdiga nad priprosti narod, ako govori nemški. Ne zato, ker ni znal češki, ampak ker se je sramoval rabiti »zaničevani jezik hlapcev in dekel.« Danes pa celó plemstvo, ki nosi nemška imena, govori češki v svojih salonih! Kaka prememba časov!!

Tržaške vesti.

Pravda Ema Mauroner-Giberti contra Leopoldu Mauroner in Tereziji Stengle. Gospod Leopoldo Mauroner in gospa Stengle sta zgubila pravdo na vsej črti. Danes opoludne je bila strankam na sodišču prijavljena razsodba v tej pravdi. Proti Mauronerju je tožba radi ničnosti pogodbe v vsem obsegu sprejeta,

daritna pogodba izrečena ničnoj, in Mauroner obsojen, da povrne tožiteljici 106.000 kron in poravna vsako škodo, katera se ima posebej še ustanoviti. Proti Tereziji Stengle pa je daritev 40.000 kron preklicana! Pismena razsodba še ni bila strankam dostavljena ter jo v vsem obsegu priobčimo, čim jo dobimo.

Uverjeni smo, da ne le vse tržaško Slovenstvo, ampak tudi vsi pošteno misleči ljudje iz srca častitajo odvetniku g. dru. Gregorinu na takem sijajnem uspehu.

Mašo zadušnico za pokojnega Ivana Abrama danes ob 8. uri zjutraj je daroval veleč. gospod kapelan Guštin. Sv. maše so se udeležili bližnji sorodniki pokojnega in več znancev in prijateljev njegovih. Bila je pokojnega dostojna žalovalna slavnost, na katero so se zbrali udeleženci, da skupno pomolijo za mir in pokoj duši nepozabnega Ivana.

Pogreb pok. Lovreta Sanciina izvršil se je v soboto popoldne, kljub skrajno neugodnemu vremenu, uprav veličastno. Še nikdar nam ni škedenj tako imponiral, kakor ob tem globokem žalovanju po enem svojih najboljših sinov. Sobotni pogrebni sprevod in tužni obrazi vsega škedenjskega prebivalstva, brez razlike narodnosti in stanu, dokazal nam je na drastičen način, kako so vsi sovaščani ne samo visoko čislali in spoštovali, žal, veliko prezgodaj preminolega mladeniča, temveč ga tudi iskreno ljubili. Tako velikanske žalobne manifestacije že davno nismo videli in to ne le v Škedenju, ampak sploh. Ves Škedenj je bil zavrt v žalost; kamor si se ozrl, videl si, kako so se solze, tu očitno, tam skrivoma, utirale po prepadenih obrazih! V sprevodu, ob cesti, na oknih, povsod, povsod čuti je bilo pretresujoče ihtenje in neotolajljiv, krčevit jok. Poleg, lahko rečemo, vsega Škedenja (neizvzemši Italijanov in njih pristašev) bilo je na pogrebu tudi mnogo inteligence, posebno učiteljstva iz Trsta in ostale okolice.

Voz s krsto dragega pokojnika, obložen z mnogimi venci, so vlekli štirje belci. Pred krsto je svirala škedenjska godba žalostne koračnice, za njo je korakal pevski zbor »Velesile«, ki je pred pokojnikovim stanovanjem, v cerkvi in na pogrobu prepeval ganljive slovenske žalostinke, katere so nam ravno radi tega, ker so se tu pa tam nekoliko pomanjkljivo pele, še toliko bolj ugajale. Čudna se zdi ta trditev na prvi pogled, čisto jasna pa je, ako upoštevamo, da je človeku s solzami v očeh in raztuženim srcem težko dovršeno prepevati. Videlo se je, da pevci ne izgovarjajo le besed, temveč da jih tudi globoko čutijo; peli so bolj s srcem, nego z grlom. Pred vozom so nosili dva venca. Prvega, z napisom »Škedenjski orkester — svojemu ustanovitelju«, na svilenem traku v slovenskih barvah, nosila sta dva člena istega orkestra, drugega pa z napisom »Prijatelji — predragemu prijatelju«, dve belo oblečeni dekletji. Ob krsti je stopalo šest deklet in šest členov orkestra, kateri slednji so tudi nosili krsto na voz, potem z voza v cerkev in slednjič na grob. V sprevodu je bila tudi šolska mladina. Razun onih dveh vencev, katera so nosili pred vozom, bili so na vozu še venci s sledečimi napisi: »Žalujoča družina — ljubemu Lovretu«, »Nepozabnemu Lovretu — Lota«, »Gospodarsko društvo — svojemu odborniku« (trakova v slovenskih barvah), »Dragemu nečaku — žalujoči uje«, »Družina Godina-Skuta — najdražjemu prijatelju«, »Družina Lovro Godina — predragemu prijatelju«. Vsi ti venci so imeli bele trakove, razun onih dveh, ki sta jih imela v slovenskih barvah.

Ta mrtvaški sprevod je zopet enkrat dokazal, kako zna naše ljudstvo ceniti svoje zaslužne može in voditelje. Tukaj se je zopet jedenkrat izkazal resničnega izrek, da »kdor ima narod v svojem srcu, tega ima tudi ves narod v sreču«.

Dokazal pa je tudi, da so značajni može spoštovani in ljubljani tudi od svojih političnih nesomišljenikov. Pokojni Lovro ni nikdar zakrival svojih narodnih čuvstev kljub svoji socialni poziciji; in njegov pogreb je dokazal, da značajnega moža spoštuje tudi najzagriženejši nasprotnik. Ta nauk naj bi si zapomnili vsi naši omahljivci in videli bi, da bi se ugled našega naroda v očeh tujca kmalu mo gočno povzdignil. Naše nastopanje mora biti vedno pošteno, odkrito in odločno. Vsi oni

ki so ljubili pok. Lovreta, erpijo naj si iz njegovega življenja pouk; njegova smrt naj nosi blagoslov na oni narod, katerega je tako idealno ljubil in s tem bo najlepše počaščen njegov spomin.

Prijazno Lovretovo lice je sicer zginito izmed nas, njegov duh pa je še vedno med nami in nas vspodbuja k vstrajnemu delovanju. Njegova družina pa naj se ne čuti zapuščeno v teh težkih urah, temveč prepričana naj bo, da vsa vas znjo vred čuti težko izgubo in jo jednaka čutila vežejo na njo. Ti pa, dragi Lovro, sprejmi naše zagotovilo, da hočemo do zadnjega diha ostati zvesti ljubljemu narodu. Vječnaja ti pamjat!

Treba le prav umevati stvar! Pišejo nam: Na včerajšnjem osnovnem občnem zboru društva »Narodni dom« je pripovedoval neki vrli in od vseh spoštovani delavec, da se izvesti niži sloji nočejo prav razgreti za stvar in da tudi zato niso prišli na shod, ker se večina imovitnikov ni še oglasila se svojimi prispevki. Na to tožbo so sicer že včerajšnji govorniki dali primerne pojasnila. Vsejedno pa vas prosim, gospod urednik, da priobčite tudi to-le moje menenje.

Ponosnega sem se čutil včeraj na shodu, ko so gg. Mandić, dr. Rybář, dr. Gregorin, dr. Slavik s posebnim povdarkom pripovedovali, kako ima ravno naš delavski stan največ zasluge, da je prišlo to vprašanje v tir. Zasluga naša pa da je v tem, da smo neprestano drezali in drezali — in tako nekako moralno primorali prvake, da so se resno oprijeli dela. Sedaj pa vprašam, kaka logika bi bila to, da bi sedaj ravno mi, ki smo prisilili prvake na delo, pustili iste na cedilu zato, ker morda ta ali oni ni še ničesar dal? To bi vendar ne bolelo dotičnika, ki noče nič dati, ampak one, ki so vsled našega pritiska prevzeli veliko nalogo; in bolelo bi tudi — stvar!! Po mojem umevanju bi jaz izvajal ravno nasprotno, nego dotični »niži sloji«; jaz bi izvajal iz tega dejstva, da moramo ravno mi, ki smo — kar je gotovo v našo čast — silili na ustanovo društva »Narodni dom«, tem ognjeviteje propagirati to idejo, ako vidimo, da se ta ali oni, ki bi lahko in na katerega smo tudi računali, noče zganiti! Mi ne smemo onim, katere smo najbolj mi prisilili na težko delo, množiti zadrege, ampak manjšati.

Sicer pa so nam gg. govorniki včeraj dajali zadovoljivih pojasnil. Prepustimo jim torej, naj oni skrbijo, kdaj in kako naj sleherni rodoljub stori svojo dolžnost. Prepustimo jim, zaupajmo jim! Brez zaupanja ni možno uresničevati takih velikih zasnov. V zaupanju širših slojev bodo imeli graditelji potrebno moralno zaslombo. Zaupajmo in — pomagajmo vsak po svoji moči, da bo čim prej stal monumentalni spomenik naše požrtvovalnosti in vidno znamenje ekzistence našega rodu na tej zemlji!!

Bratovščina sv. Cirila in Metoda v Rojnu in župnik Jurizza. V svojem govoru z urednikom »Gazzettina«, priobčenem tudi v »Edinosti«, je imenoval gosp. župnik to bratovščino: quella famosa confraternità! Da je tako roganje od strani duhovnika z versko družbo vzbudilo veliko ogorčenje med dotičnimi verniki, je pač umevno samo ob sebi. No, včeraj je bratovščina odgovorila g. župniku kakor se spodobi: dostojno, resno in z vso odločnostjo. O včerajšnjem občnem zboru nam je objubljeno podrobneje poročilo, vendar omenjamo že danes, da so bili na zborovanju navzoči vsi člani bratovščine, da je bila razprava viharna in je izražala vse ogorčenje, ki je občutljivo vsled postopanja rojanskega župnika proti tej družbi. Ali tudi radi dosedanjega postopanja drugih cerkvenih oblasti je bilo čuti glasnih rekriminacij in tožeb, zlasti pa radi dejstva, da po 13 mesecih obstanka pravil bratovščine ista še niso potrjena od cerkvene oblasti! Vsprejeti sti bili dve jako energični resoluciji, kateri priobčimo v objubljenem nam poročilu. To jedno pa moramo konstatirati po dogodkih na včerajšnjem zboru, da je mera potrpljenja našega ljudstva polna in da se ne bo dajalo tolažiti in voditi za nos od nikogar, kakor se je mogel včeraj prepričati dotični navzoči g. duhovnik sam.

Je-li to prav? Podpisani sem bil te dni v Sežani pri nekem krstu. Na vprašanje, kako ime bo nosila novorojenka, sem rekel: Slava — Marija.

Gospod župnik je zamahnil z rokama in rekel: Ne, na to ime ne krstim! Ko sem mu pojasnil, da je to ime skrajšano iz Vekoslava ali Alojzija — je storil svojo dolžnost — po svojem! Mesto da bi krstil kakor sem zahte-

val jaz in kakor so bili zadovoljni roditelji — je krstil na latinsko ime!!

Jaz vprašam tu javno gospoda župnika: zakaj krstijo v Italiji in v Trstu na imena: Italia, Garibaldi itd. in zakaj se naša duhovščina brani slovanskih imen?!

Anton Zlobec.

Kako so — neumni! Od sv. Jakoba nam pišejo: Minoli teden sta šla mimo slovenske šole v ulici Giuliani dva laška gospoda. Eden njiju je rekel svojemu tovarišu: Je-li to slovenska šola? Drug mu je odgovoril, da je to gotovo šola, ker je to razvidno iz napisov.

Prvi Lah je rekel na to: Ti, si-li čul, da pripravljajo novo slovensko zastavo, katero bodo nosili po vsem mestu?! Drugi Lah je nekako žalostno zmajal z glavo in rekel: »Da, da, ako pojdemo tako naprej, nas v teku 10 let poženejo iz — Trsta!!!

Mi bi niti ne omenjali takih bedarij; omenjamo jih pa le zato, ker je takih pogovorov čuti skoraj vsaki dan — od onih, ki imajo v zakupu vso (?) kulturo! Tako govorjenje je znak največje ignorance in je ob enem najžalostnejše spričevalo za moralni nivo onih, ki tako govorijo in onih, ki — verjamejo!

Ena, ki je slišala to.

Poturica in »ščavo«! Pišejo nam: Sinoči sta se šla v neki »poznani« »krčmi«, v ulici Molin piccolo, dva moža. Eden njiju je bil neki izvošček (številke voza nočemo imenovati), drugi pa neki e. kr. uslužbenec. Kakor običajno, so tam začeli »padati« »ščavi«, kar je zadnje imenovanega užalilo. (Čemu pa hodi tja! Op. stavčeva.) Le-ta je izjavil, da je on Slovenec in da beseda »ščavo« je žaljiva in nedostojna pametnega človeka. Izvošček je pa rekel, da je tudi on (izvošček) »ščavo«, ali rojen v Trstu in ne od onih trdih s kmetov!

Pametnejši mož je plačal in rekel odhajajo: »Vi ste in tudi lahko še ostanete »ščavo«, jaz pa hočem biti Slovenec in ne »ščavo«!

Govorjenje izvoščeka je sad 2000-letne obilnice lahonske kulture!

Na corsu. Neki naš delavec nam toži, da je šel minolo soboto po corsu in da mu je o tem pred hišo št. 29 priletelo na glavo dokaj fižola v stroju! Fižol je bil kuhan in z oljem zabeljen, tako, da je mož imel še znamenja olja na obleki! To se je dogodilo na — corsu! Kaj vse premore obilnica — kultura!!

»Der Süden«, glasilo za politične, kulturne in gospodarske koristi Hrvatov in Slovencev, ki so ga l. 1898 na Dunaju ustanovili nekateri hrvatski in slovenski poslanci, je po sklepu ustanovnikov koncem junija t. l. nehal izhajati. — Ker je za list še mnogo stroškov poravnati, prosi upravnništvo lista one gg. naročnike, ki so za l. 1899 ali 1900 na dolgu, da bi blagovolili zaostalo naročnino čim prej poslati pod naslovom: »Der Süden«. Wien, I. Plankengasse 4.

Dunaj, 5. julija 1901.

Uredništvo in upravnništvo lista »Der Süden«.

Poštna vest. Odbor društvene bolnišnice blagajne e. kr. neeraričnega poštnege osobja na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji je izvolil dne 2. julija t. l. iz svoje srede za nadaljnjo dobo 3 let svojim načelnikom gospoda Frana Fajdiga, e. kr. postarja v Sodražici.

Pevsko društvo »Slovan« v Padriču je imelo dne 16. junija svoj občni zbor. — Občni zbor je pretresal razne predloge in nasvete, stavljen od posamičnih členov na korist in na prospeh društva. V novi odbor so bili izvoljeni: Fran Grgič predsednikom; Ivan Grgič, št. 10., Štefan Grgič, št. 47., Matija Grgič, št. 38., Josip Grgič, št. 35., Anton Grgič št. 43., Anton Grgič, št. 16., Anton Grgič, št. 7., Josip Kale, št. 22., Josip Grgič, št. 11., Josip Grgič št. 45. m., Martin Grgič, št. 31., odborniki.

Po zborovanju je bila prijateljska zabava ob veselem pevanju.

Velika nesreča. V ulici Riborgo štev. 13. se je dveletna Olimpia Pasciutti utopila — v škafu vode. Redarstveni kancelist Tomažič in nadzornik redarstva, Gliha, sta vzela na znanje dogodivšo se nesrečo.

Poskušen samomor. Minolo soboto se je v neki mestni kopelji skušal usmrtiti neki Emilj P. Streljal je va-se iz revolverja, a ker je menda slab lovec — se ni pogodil! V tem je nesrečnika prijela grozna bolezen epilepsija in je trebalo osem mož, da so ga vzdržali in odpravili v bolnišnico.

Dražbe premičnin. V torek, dne 9. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbе tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Manzoni 6, hišna oprava; ulica Ponterosso 3, hišna oprava; ulica Alessandro Volta 7, hišna oprava; ulica Piccolomini (gostilna), hišna oprava; ulica Tintore 6, hišna oprava; ulica dell' Istituto št. 7, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 19.6, ob 2. uri popoldne 27.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.8. — Danes plima ob 1.15 predp. in ob 2.21 pop.; oseka ob 7.15 predpoludne in ob 9.52 popoldne.

Doneski Ciril-Metodijevega daru: Dr. Konrad Janežič 20 K, Mira Rojčeva v Rihemberku nabrala o priliki izleta »Goriškega Sokola« ter »Pevskega in glasbenega društva v Gorici« v Renče 10 K 64 st., temu dodala Rihemberžana z geslom »zgledi vlečejo« 2 K, skupaj 12 K 64 st., dr. Josip Abram v Trstu, Iv. Pogorelec, e. kr. pošt. kontr. v Trstu, prof. Janez Jesenko Poljane po 10 K, dr. Martinis 8 K, Emil Žgur, Katarina Štoka, Ivan Levičar v Trstu, Hranilnica in posojilnica v Tomaju, F. Ivanišević, trgovec v Trstu, openski »starok-klub« od osebne dohodarine 4 K in od Tonetovega Cirila 1 K, Jernej Ramoveš, župnik v Poljanah, vsi po 5 K, Valentin Repinc Prem, Anton Vrabec Greta št. 340, M. Presen in soproga Trst, po 4 K, Ivan Raubar, župan v Dutovljah, nabrane v veseli družbi v krčmi Šireca, 3 K 60 st., družina Čarga, Ludvik Kumar, župnik žv Biljani, H. Černigoj Devia, Jožef Omers upnik v Sežani, Ant. Kjuder, župnik v, Barkovljah, po 3 K, V. Klopčavar Trst 2 K 10 st., Ante Kolar Trst, Štefan Butinar, finanč. nadstr. na Katinari, Josip Loj, e. kr. pošt. ofic. v Trstu, N. N. Sežana, Ivan Glešič, gostilničar pri »Petelinčku« v Gorici, sestre Planine v Rojanu hšt. 166, L. Vizjan v Trstu, ugledna e. k. finančna postaja Volosko (po »Edinosti«), g. a Slavica v Trstu, Ivan Gregorič Trst-Škorklja, F. K., Fran Mirt v Trstu, A. Konjedec Plave, Vinko Zamlič, župnik v Voloskem, vsi po 2 K, na svatovski in Ivana Jakulina in Ivanke Benčič v Brezovici so nabrali 2 kroni. Matija Antončič v Trstu 1 K 40 st., Ing. Šega v Trstu, Matija Kolman v Trstu, Jurij Pirc v Rojanu, Hrabroslov Fon na Katirari, Fran Marinič, župnik v Kojsem, Ferd. Pernarčič in Avgustin Terčon v Mavhinjah, Jakob Čemažar, kooperator na Opčinah, ga. Marija Vovk v Trstu po 1 K, Anton Krelbel 10 st.

V proslavo spomina pok. Lovreta Saneina je darovala družina Gregorič v Šklednju 10 K za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda. Mesto šopka Lovru Saneina darovala Iv. ud. Eppele 3 K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Čresa nam pišejo: Minolo nedeljo smo imeli velikansko čast: obiskalo nas je reško društvo z imenom »Filodramatica«. To je nekako glasbeno in gledališko društvo. No, priznati moramo, da so se vedli še precej dostojno, izvzemši neslanost, ki so jo zagrešili s tem, da je njihova godba sviralala tisto neslano »Nella patria v rešeti«. Naši čreski lahončki so bili seveda kar po koncu. Vsi so se nakitili z marjeticami, za slavnost so poskrbeli rudeče-belo-zelene balončke. V isti barvi so bili umetalni ognji, a vrhunce njihovega navdušenja je bil o odhodu gostov: ni konec ni kraja ni bilo vsklikanjem: Viva Fiume italiana! Viva Cherso italiana! Viva Istria italiana itd. itd. Najimenitnejši pa je bil vsklik, ki so si ga dovolili neki hudomušneži: Viva il podesta di Cherso — Petričič! Ta župan se namreč piše za Petrisa. Oni »čič« so tisti hudomušneži prav posebno povdarjali.

V jeseni bomo imeli občinske volitve, katerih se bržkone udeležijo tudi hrvatska stranka. Času primerno bi bilo, ako bi naši prvak sklepal shod, na katerem bi nekoliko poučevali naše kmete. Shod bi bil jako potreben za sporazumljenje med hrvatskimi voditelji in volilec ter v preprečenje cepčenja, kakoršnje bi moglo nastopiti sicer.

× To je — grozno! Malič z lesnega trga poroča, da je krajni šolski svet v Buzetu zaukazal, naj dne 5. julija, na praznik slovanskih blagovestnikov Cirila in Metoda, praznujejo vse šole na Buzeščini.

× Prepovedan uvoz in izvoz prašičev. C. kr. namestništvo prepove-

duje (do nove odredbe) uvoz in izvoz živih prašičev v okraju koperskem, ker so tam konstatirali kugo med svinjami.

Vesti iz Kranjske.

* Tragična smrt. Včeraj smo bili dobili iz Ljubljane kratko sporočilo, da je upokojeni magistratni tajnik dr. Ivan Jan ponesrečil v gorovju in da so ga našli mrtvega. Pa tudi včerajšnji »Slov. Narod« ne ve nič natančnega povedati: ni kedaj ni kako ee je nesreča zgodila. Dotično sporočilo je prišlo z Bleda. Iz osmrtnice je posneti le toliko, da je Jan na planini »Klek« padel čez skale. Pokojnik je trpel na živčni bolezn in je bil še le v 45 letu svoje dobe. Tragična smrt pokojnega dra. Jana vzbuja v Ljubljani obče sožalje.

* Redek slučaj. V Mengšu se je pri nekem posestniku izvalila gos, ki ima 4 noge in 4 repetavke, a samo eno glavo. Žival je jako čudna.

Vesti iz Štajerske.

— Požar v ljutomerski cerkvi, o katerem smo poročali tudi mi, je napravil — kaker poročajo »Slovenec« — veliko večjo škodo, nego se je mislilo. Trebalo bo vsaj 8000 kron za poprave.

— Nemška surovost. »Grazer Tagblatt« — ta je najbesnejši med najbesnejši — poroča, da je 73-letni Ivan Vračko odklonil izvolitev v okrajni zastop, sklicuje se na svojo starost. Rečeni list pa dodaja surovo opazko: »Pokazalo se je tudi ta, da se klerikalna stranka opira le na starost, bližajočo se koncu življenja. Mi vprašamo: Ali ni surovo to, ako kdo iz starosti brije norce? Kjer vladajo civilizirani odnošaji, povsodi spoštujejo starost. Mi ne vemo dati sklepmu pangermanu drugega sveta, nego tega: če se mu že starost zdi tako smešna, pa naj se dokler je še mlad — obesi!!

Razne vesti.

Boj — stezniku! Ogrski minister za nauk in bogočastje je napovedal stezniku boj. Iz Budimpešte javljajo namreč, da je naučni minister izdal naredbo, s katero učenkam na meščanskih in višjih ženskih strokovnih solah prepoveduje nositi steznik, ker je ta del ženske toalete zdravju škodljiv. Ta prepoved je odobravana sploh. Le jedno obžaljujejo; to namreč, da se prepoved ni raztegnila tudi na — učiteljice. Saj te bi morale prednjačiti z dobrim izgledom!

Pretrsljiva bratska ljubav. J. Györkinu, delaven v neki tovarni v mestu Törökbecsei, je umrla 4-letna hčerka. Nje 6-letni bratec je ljubil svojo sestro tako nežno, da se ni hotel ganiti od mrtvaškega odra. Klical jo je po imenu budil jo je, in ko se ni premaknila, začel je pretresljivo jokati. Ljudje niso vedeli, kaj bi storili: Ko so ga odnesli od mrtve sestrice, je začel še groznejše jokati. Tako je prebdel pri odru ves dan in vso noč, ne da bi kaj bil kaj jel ali pil. Ko so jo hoteli položiti v krsto, zgrudil se je mali na tla in — izdahnul. Pravijo, da mu je od žalosti počilo srce. Morete misliti, kaj so pretrpeli starši!

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 21. do 30. junija poslali prispevkov p. n. gospoda in korporacije: Upravnništvo »Slov. Naroda« 94.90 K, bralno društvo v Gorjah del dohodkov svoje veselice 32 K, podružnica v Gorjah 50 K, posojilnica v Gorjah 20 K, župnik Ivan Sakser v Hotederšici 5 K, župnik Al. Kummer 2 K, Jakob Killer v Kranju ob bratovi zaročitvi v Kropi zbirko 8 K, duhovniki, zbrani ob godu sv. Antona Pad. pri Sv. Antonu na Pohorju, 11 K, rodoljubi v Vuzenici 8 K, ženska podružnica v Trstu 500 K, advokat dr. Fran Stor pokrovitelj nino za svojega sinka Stanka 200 K, posojilnica v Moravčah 30 K, Ivan Valenčič v Trnovem pri Il. Bistrici kot cenilec zapuščine oo. † dek. Iv. Veselu prisojeno mu pristojbino 20.80 K, Marica Bonač v Begunjah pri Cerknici iz nabiralnika 5.54 K, podružnica v Slov. Gradu zbirko družbe, zbrane v nadžupniškem dvoreu v Šmartnu, 13 K. — Meseca junija je imela družba 1296.09 K dohodkov in 1064.11 K stroškov, v celem prvem poluletu 1881.7.53 dohodkov (mej temi 2400 K vrnenih posojil) in 1933.2.41 K stroškov.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Brzjavna poročila.

Poveljnik mornarice baron Spaun.

DUNAJ 7. Poveljnik mornarice admiral baron Spaun je odšel danes v Trst na ogledovanje mornarice.

Zahteve spanjskih republikancev.

MADRID 7. (B.) V svojem dodatku kadresnemu načrtu zbornice zahtevajo republikanci nezavisnost v verskem vprašanju in oslobojenje države od upliva cerkve.

Smrt bivšega nemškega kancelarja princa Hohenlohe.

RAGATZ 7. (B) Princ Aleksander Hohenlohe je prejel sožaljne brzjavke od njeg. Velikanstev cesarja Frana Josipa, carja Nikolaja, kralja Viktorja Emanuela in drugih knžjih oseb; potem od državnega kancelarja grofa Bilowa. Truplo pokojnega kneza prevedejo jutri predpoludne v Schillingsfürst.

RAGATZ 7. (B.) Cesar Viljem je dopisal brzjavko, v kateri izraža svojo globoko žalost na smrti princa Hohenlohe. Sinu pokojnega da mora biti v tolažbo, ako misli na življenje svojega očeta, izpolnjeno uspešnim delovanjem. Velike zasluge pokojnega za zjedinenje nemške domovine v njega mladosti in njega uspešno delovanje kakor poslanik, namestnik in državni kancelar, so še v živem spominu. Zgodovina da mu postavi spomenik. Cesar Viljem zagotavlja, da ohrani pokojnega v hvaležnem spominu.

Mej drugimi je brzjavila tudi kraljica udova italijanska.

Odposlanstvo iz Tibek.

PETROGRAD 7. (B.) Izredno odposlanstvo Dalai Lamasa iz Tibeta je bila danes v Peterhofu slovesno sprejeta od carja in carice-udove. Odposlanstvo je prineslo dragocene darove.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Gostilna

Dominik Ravalico

TRST. — Ulica Ghega št. 7. — TRST.
Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran, Istrsko, Opolo, Vis, najfinejša vina v buteljkah, pivo prvega reda.

Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro.
Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo, tudi se sprejemajo naročbe na dom s točno postrežbo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene.

VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana).

Moje pohištvo donese srečo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst

TRST

TOVARNA: ZALOGA:

Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapečarij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Člasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladničarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso filijalka ulica Riborgo 15 ima veliko pekarno in sladničarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v skatljicah, finih biskotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navađen kruh se razpošilja po pogodbi in naročilo franco na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarina in sladničarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemajo tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sta shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici dei Torro št. 12 priporoča svojo dobro prekrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga raznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popravilne itega po cenah ki zadovoljevali gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Ces. kr. priv. civilni, vojaški in uradniški krojač M. Poveraj, trgovec v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstropje priporoča častni gospodi svojo izbornu zalogo suknene blaga, gotovih oblek, perila vsake vrste in vse potrebščine k oblekam za vsaki stan. Vstreza vsakemu naročilu in po modri.

Nova mlekarna pristave v Kočah vdobiva vsak dan sveže mleko, smetano in stolično smetano. Ulica S. Giovanni št. 3 v Trstu.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdirio št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nč., za na dom po 30 nč. liter. Rebula iz Brd po 32 nč. liter. Vinski očet po 12 nč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I vrste po 20 nč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime n platno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke

Nova čevljarnica „Alla Corsia Giulia“ Fran Beničić v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obuvale vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago, kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarn. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se do- gotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Delavnica za popravljanje vsakovrstnih strojev, motorjev na plin in brizgalnic vseh vrst. Kovarska delavnica. Alojzij Schromek & C. v Trstu, ulica Belyedere št. 9.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrense. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1, druga podružnica „Alla città di Londra“ z najfinjšimi izdelki v ulici Poste nove 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih suknj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Kormion od gl. 1.30 do 2. Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.30. Velika zaloga snovij za moške no meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v sodih in buteljkah. Fine pašne in desertne vina v 5-letno in drobno franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo ali obrtnike od 60 kron naprej.

5 letno jamstvo.

Velik izbor vseh pripadkov spadajo- čih k šivalnim strojem.

Posiljatve na deželo po povzetju.

Mehanična delavnica za popravljanje strojev vseh vrst.

RUDOLF RÖTTL Trst, Trg Piazza S. Catterina št. 2.

Velika zaloga koles

novih ali vže rabljenih iz prvih tu — in inozemskih tovarn.

Prodaja in menjava po ugodnih cenah.

Bogat izbor pripadkov in pneu- matik.

Sprejemajo se vse poprave ka- kor tudi lakiranja na ognju in niklovanja.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

na doživetje in smrt, nadalje doto otrokom, penzijo in sklepa zavarovanje na razne druge načine.

25letni mož zagotovi s četrtletno premijo **K 642** svojim ostalim **K 1000**, ki se izplačillne **takoj** po njegovi smrti, ali pa ko doživi **60** leto. Po petlet- nem plačevanju se zmanjšuje premija za dividendo.

Najugodnejši pogoji. Ves dobiček se razdeli med člene-zavarovance.

V zadnjih letih se je izplačevala **10%** na dividenda.

Izplačana dividenda	K 812.291.84
Reserve in fondi	K 22.914.972.90
Dosedanja izplačila	K 66.195.901.65

Pojasnila in tarife radovoljno pošilja

generalni zastop banke „SLAVIJE“

v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.

Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje

pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakla- danje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za- bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bo di.

Cene zmerne.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije.

Sprejema vse v to stroko spadajoče poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga latev za okvirje in drugih predmetov po zelo nizkih cenah.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

najugodnejša gostilna

PLZENSKO PIVO SILBEREGG

po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah

zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja. Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša vina: opollo, istrsko črno in belo.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

Kožuhar in izdelovalec kap

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ci- vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbior raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2**, nasproti ženskemu liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Št. 1093

Razpis službe.

Županstvo v Dolini pri Trstu raz- pisuje službo tajnika. Plača 800 kron na leto in prosto stanovanje. Prosilci, zmožni slovensko - hrvatskega, italijan- skega in nemškega jezika, imajo pred- nost. Prošnje do 1. avgusta t. l.

Županstvo v Dolini

dne 2. julija 1901.

Gostilna Fr. Valetič,

ulica Solitario št. 12.

Vedno sveže pivo po

24 nč. Okolčansko in

istrsko vino po 40 nč.

Poslano.

Nekateri p. n. letoviščniki iz Trsta dvo- mijo o pitnosti in zdravstvenosti studenčne vode, prihajajoče semkaj iz zgornjih Ležeč; v izogib tega, šteje si podpisano županstvo v dolžnost javno objaviti analizo, storjeno po e. k. kmetijskem kemičnem poskuševališči v Gorici, kakor sledi:

An. št. 4041.

Pr. št. 437/221.

SPRIČEVALO.

Potrjuje se s tem, da je dne 17. t. m. po e. kr. okrajnem glavarstvu v Sežani z dopisom 15. t. m. t. l. št. 7591. semkaj po- slana poskušnja vode imela sledeči uspeh:

V 100 000 delih vode je:

trdnih snovij	15.80
organskih snovij	1.04
klor, oz. kloridi	sledi
žeplena kislina, oz. sulfati	„
amonijak	nedokazljivo
salpetrova sokislina	„
salpetrova kislina: jako malekostne množine	„
kaleijev oksid	6.6
Magnezijev oksid	0.59
Trdoba sploh (proračunjeno)	7.43

Pokušnja: skoro popolnoma čista brez tujega duha in okusa.

Na podlagi navedenega se konstatuje: poskušnja, kakor tudi kemična analiza doka- zujeta, da je voda za uživanje sposobna.

V Gorici, 22. junija 1901.

L. S.

Ravnatelj e. kr. kmetijskega kemičnega poskuševališča

J. Bolle, s. r.

Županstvo v Sežani, 1. julija 1901.

Za župana:

L. Mahorčič.

Ugodna prilika.

V ulici Nuova, nasproti lekarni Zanetti se nahaja velik izbor

NAOČNIKOV

v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in srebru iz najslavnejših tovarn s in pe- riskopičnimi lečami od 25 novč. više.

Naočniki so zdravniško predpisani.

Moderne lorinjete vdelane v žel- vino kost, dalnogleđi za kopno, za po morju in gledališče.

Termometri za mrzlico, baro- metri in povekševalne leče po ugod- nih cenah.

Sprejemajo se poprave.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadst.

Obreštuje hranilne vloge, stalne, ki si nalože za najmanj jedno leto po 5%, na- vadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za- meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, / tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo de- lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obre- stujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položno na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od e. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in buteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko e. kr. notranje mi- nisterstvo radi pregestega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizacijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč,
Vino iz Kastelov pri Splitu	„ 34 „
Fino vino iz VISA	„ 34 „
Vino Opello	„ 38 „
Belo vino iz VISA	„ 40 „

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)